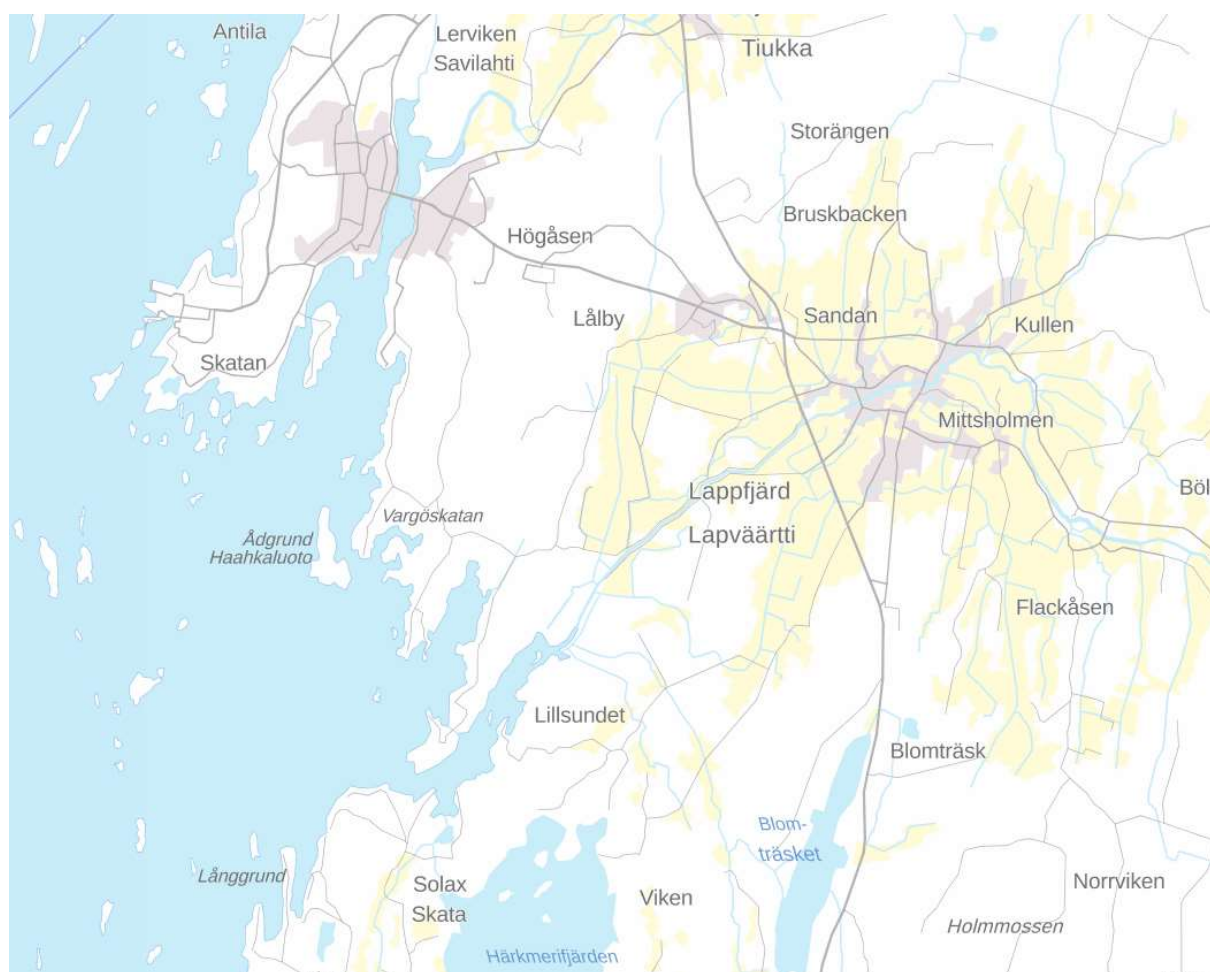

Kontrollplan för muddringsprojektets verkningar på fiskbeståndet och fisket inklusive nejonöga i Lappfjärds å, Kristinestad (Nr 76/2021 Dnro LSSAVI/419/2017)

NATURE-INVEST
Ingvar Fagerholm (FM, biolog)
Korsholm 2022

Kontrollplan för muddringsprojektets verkningar på fiskbeståndet och fisket inklusive nejonöga i Lappfjärds å, Kristinestad (Nr 76/2021 Dnro LSSAVI/419/2017)

NATURE-INVEST

Ingvar Fagerholm (FM, biolog)

Björksundsvägen 3

66580 Kuni

Mobiltelefon 0505901848

Email: Nature-Invest@netikka.fi

Innehållsförteckning

1	Kontrollplanens målsättning.....	2
2	Beskrivning av muddringen i Lappfjärds å.....	2
3	Motivering till plan.....	2
4	Kontrollplan.....	4
4.1	Fiskerihushållsavgift till NTM-centralen i Egentliga Finland	4
4.2	Plan för utsättning av vandringsik och havsöring (Lappfjärds ås bestånd)	4
4.3	Plan för grussättningsutförande.....	5
	4.3.1 Pålavstånd 1100-1800 (A).....	5
	Grussättning mellan pålavstånd 1100-1800 antingen med hjälp av en grävmaskin med bred skopa från land eller alternativt via en pråm. Substratet består av naturgrus 16-60mm och sprids ut jämt på djupet av 0,5-1,5 m. Där det finns båthus bör arbetet utföras via en pråm.....	5
	4.3.2 Pålavstånd 0-1100 (B).....	5
4.4	Utredning av fångsten av nejonöga och övriga fiskarter inom Lappfjärds och Härkmeri fiskelag.....	6
4.5	Kartering av larver från nejonöga	6
4.6	Utredning av förekomsten av sikyngel.....	6
4.7	Utredning av död fisk i samband med muddringsarbetet	7
5	Rapportering.....	7
6	Förfarande vid undantag.....	7
7	Ändring av kontrollplan	7
8	Bilagor	8
8.1	Bilaga 1: Områden för fiskutplantering.....	8
8.2	Bilaga 2: Karta för grussättning.....	9

1 Kontrollplanens målsättning

Kontrollplanen målsättning är att säkerställa att muddringsprojektets verkningar på fiskbeståndet och fisket inklusive nejonöga följs upp enligt det beslut som Regionförvaltningsverket tagit den 14 april 2021 (Nr 76/2021 Dnro LSSAVI/419/2017) "Muddring i Lappfjärds å samt tillstånd för förberedelser, Kristinestad".

2 Beskrivning av muddringen i Lappfjärds å

Projektets syfte är att förbättra vattenflödet i Lappfjärds å vid översvämningssituationer och att förhindra den skada som isdammar kan orsaka på åkerområden invid ån och Lappfjärds tätort. Vattenflödet förbättras genom att åfåran breddas och fördjupas, vilket tillsammans med att massedeponivallar från tidigare årensning avlägsnas minskar risken för att det uppkommer isdammar. Åtgärderna möjliggör att vattnet vid översvämningssituationer kan breda ut sig till våtmarkerna på vardera sidan om ån, vilket också gör det möjligt att återställa åmynningen närmare naturtillstånd.

3 Motivering till plan

Regionförvaltningsverket vid Västra och Inre Finlands beslut den 14 april 2021 Nr 76/2021 Dnro LSSAVI/419/2017 kräver åtgärder för att förhindra eller minska förluster enligt tillståndsvillkor:

Åtgärder för att förhindra eller minska förluster

7) Tillståndshavaren ska senast två månader före arbetena inleds betala en fiskerihushållningsavgift på 25 000 euro och därefter årligen under de år som arbetena pågår 10 000 euro till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland. Fiskerihushållningsavgiften ska användas för förebyggande av de skador som muddringsåtgärderna orsakar fiskens lek inom åtgärdernas influensområde inklusive nejonöga. Avgiften inbegriper planering, åtgärder och uppföljning av åtgärdernas resultat.

8) Under de år som förflyter från att arbetet inleds tills restaureringen av den muddrade botten enligt bestämmelse 10) har färdigställts ska tillståndshavaren i mynningsområdet eller nedre delen av ån årligen sätta ut 50 000 vandrings-sikar med en medellängd på minst 10 cm och 1000 minst tvååriga havsöringar. Havsöringen ska bestå av Lappfjärds ås lokala bestånd. En plan över utsättningens utförande ska inlämnas senast två månader innan arbetena inleds för godkännande till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland.

10) Tillståndshavaren ska senast tre år efter att muddringsåtgärderna har slutförts under vägledning av en av fiskerisakkunnig färdigställa en restaurering av det muddrade områdets botten genom heltäckande utsättning av leksubstrat mellan pålavstånd 1100–1800 i djupintervallet

0,5–1,5 m. Inom pålavstånd 0–1100 ska substrat placeras ut sektionvis i djupintervallet 0,5–1,5 m så att det uppstår sedimenterande förhållanden mellan sektionerna. Substratet ska bestå av naturgrus i varierande grovlek 16–60 mm. En plan över grussättningens utförande ska inlämnas för godkännande till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland och för kännedom till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten senast två månader före muddringsarbetena inleds. Ifall tillståndshavaren och fiskerimyndigheten inte kommer överens om ovan nämnda åtgärder ska tillståndshavaren föra ärendet till regionförvaltningsverkets avgörande.

Kontroll

12) Tillståndshavaren ska kontrollera projektets verkningar på fiskbeståndet och fisket inklusive nejonöga på ett sätt som godkänts av fiskerimyndigheten vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland. Kontrollplanen ska lämnas in för godkännande senast tre månader innan verksamheten inleds. Kontrollen ska fortgå minst tre år och för nejonögefiskets del minst fem år efter att projektet har färdigställts.

4 Kontrollplan

4.1 Fiskerihushållsavgift till NTM-centralen i Egentliga Finland

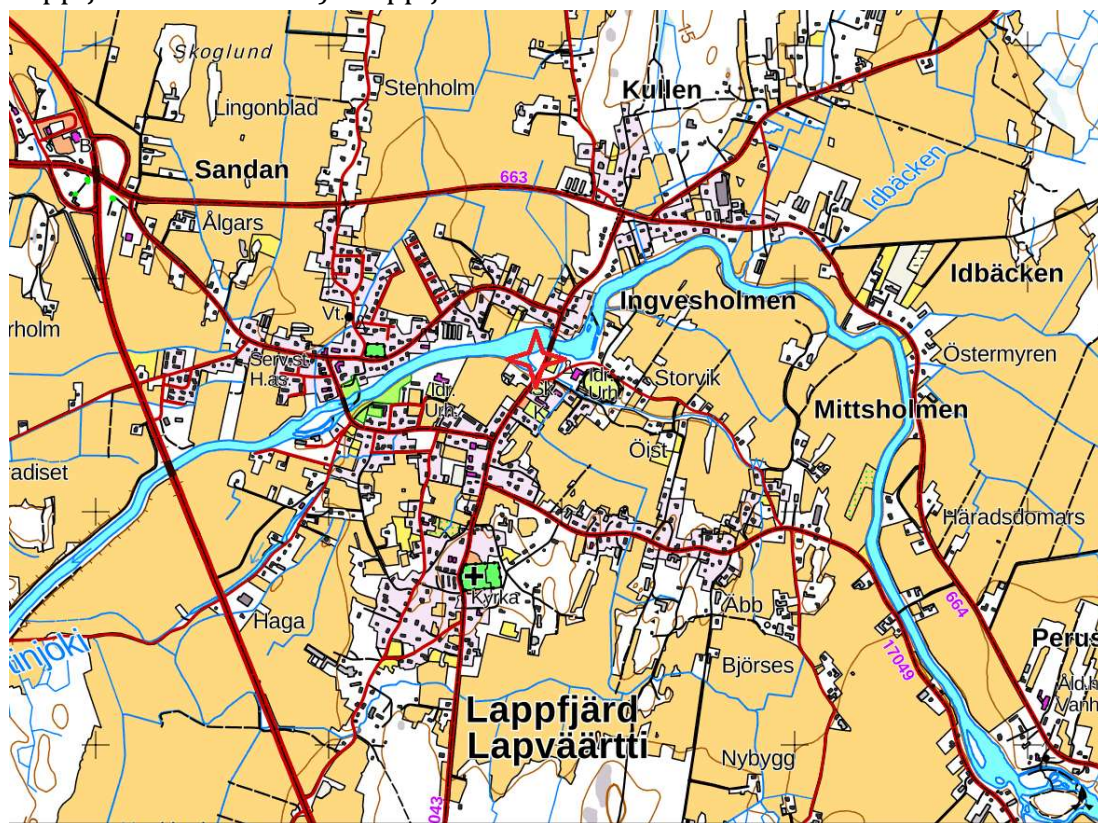
Två månader före arbetet inleds skall en fiskerihushållsavgift på 25000€ inbetalas till NTM-centralen i Egentliga Finland. NTM-centralen skall planera, åtgärda och följa upp muddringsåtgärdernas skador på fiskens lek inom åtgärdernas influensområde.

Därefter skall under de år som arbetet pågår 10000€ inbetalas till NTM-centralen i Egentliga Finland.

Planeringen och åtgärder bör ske i samförstånd med tillståndsinnehavaren och tillståndsinnehavaren bör godkänna planeringen och åtgärderna.

4.2 Plan för utsättning av vandringscik och havsöring (Lappfjärds ås bestånd)

Tillståndsinnehavaren utplanterar, under de år som projektet pågår, årligen 50000 vandringscikar (medellängd 10cm) och 1000 havsöringar (tvååriga, Lappfjärds ås bestånd!) i Lappfjärd.

Förslag till område för utplantering av vandringscik och havsöring (bilaga 1)

Information om när fiskutplanteringen sker delges Fiskerimyndigheten (NTM-centralen) och Kristinestad stad via leverantören av fiskyngel. Kristinestad meddelar vidare till berörda delägarlag på lämpligt sätt. Vid utplanteringen uppgörs utplanteringsprotokoll. Kristinestad stad dokumenterar protokollen

och gör ett sammandrag av utplanteringarna. Sammandraget delges fiskerimyndigheten och delägarlagen.

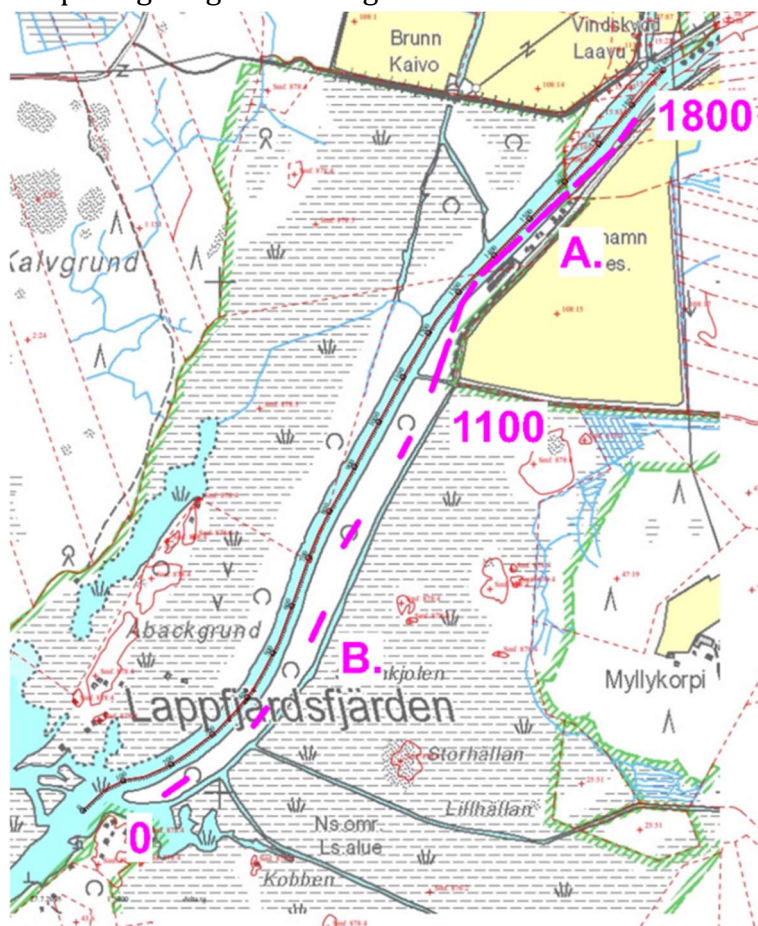
4.3 Plan för grussättningsutförande

4.3.1 Pålavstånd 1100-1800 (A)

Grussättning mellan pålavstånd 1100-1800 antingen med hjälp av en grävmaskin med bred skopa från land eller alternativt via en pråm. Substratet består av naturgrus 16-60mm och sprids ut jämt på djupet av 0,5-1,5 m. Där det finns båthus bör arbetet utföras via en pråm.

4.3.2 Pålavstånd 0-1100 (B)

Mellan pålavstånd 0-1100 görs sektionssvisa områden där mjukbotten lämnas kvar med 175m mellanrum med 25m naturgrus (16-60mm) på 0,5-1,5m djup. Området där grussättningen görs preciseras i slutet av muddringsarbetet när man vet var strandbrinken kommer att befinna sig och vilka områden som bäst lämpar sig för grussättning.

Karta över ungefärlig placering av grussättning (bilaga 2).

4.4 Utredning av fångsten av nejonöga och övriga fiskarter inom Lappfjärds och Härkmeri fiskelag

En utredning av fångststatistik för nejonöga och övriga fiskarter görs före muddringsarbetets början för att kunna säkerställa eventuella ersättningar för fisket som projektet åstadkommit samt för en uppföljning under efterföljande år. Utredningen görs i form av en omfattande enkät som distribueras ut till de aktiva fiskare som finns inom Lappfjärds och Härkmeri fiskelag.

I enkäten bör ingå följande mm:

- Vilka områden som används för yrkes-, husbehovs- och fritidsfiskare
- Antalet fiskedagar
- Vilka redskap som använts
- Vilka fiskarter samt deras olika totalfångst.
- Till vilket ändamål fångsten använts
- Samt eventuella begränsande faktorer för fisket
- Enkäten bör innehålla en punkt där man efteråt frågar fiskare på vilket sätt muddringsprojektet påverkat deras fiske och fiskpopulationerna
- Enkäten bör upprepas 3 år efter att muddringsarbetet slutförts för att uppskatta eventuella skador på fisket.
- Som grund för enkäten bör användas samma form och innehåll som användes år 2014 i samband med tidigare muddringsprojekt för att kunna jämföra resultaten.
- Specifikt för nejonöga bör en skild uppföljning göras före och upp till 5 år efter att muddringsarbetet slutförts i form av en fångstenkät.

4.5 Kartering av larver från nejonöga

Före muddringsarbetets början är målsättningen att utreda förekomsten av larver från nejonöga inom muddringsområdet. Målsättningen är att utreda med en form av linjetaxering om det finns potentiella områden där larverna kan förekomma. Bottenprover tas med en s.k. Ekman -huggare på 0,7-1,5m djup på 10 olika ställen.

Två år efter att muddringsarbetet är slutfört och grussättningen är färdig görs en ny larvkartering för att utreda om det förekommer larver efter muddringen. Bottenproverna tas på 0,7-1,5m djup med Ekman -huggare (5 provtagningar/plats).

Alla larver räknas antalsmässigt och mäts. Eventuella övriga arter beskrivs översiktligt. Samma metodik bör användas som användes år 2014 i samband med det tidigare muddringsprojektet i Lappfjärds ås nedre del.

4.6 Utredning av förekomsten av sikyngel

Förekomsten av sikyngel utreds på följande sätt:

- Förekomsten utreds med hjälp av notning eller håvning på våren.
- Notning eller håvning utförs på sådana bottnar (samarbete med fiskeenheten på NTM-centralen) som bäst lämpas för sikyngel.

- Notningarna eller håvningarna utförs om möjligt före projektets början och under de år som arbetet pågår samt ett år efter arbetet slutförts.

4.7 Utredning av död fisk i samband med muddringsarbetet

Om det uppdagas en större mängd död fisk i samband med muddringsarbetet tas dessa tillvara och dokumenteras. Varje fisk artbestäms och längd/vikt uppmäts. I samband med arbetet bör man följa med åtminstone 200m nedströms om projektområdet.

I övrigt bedöms grävandet av mjuka massor inte att påverka fiskbeståndet i någon större utsträckning varken tids- eller mängdmässigt.

5 Rapportering

Kontrollplanens resultat sammanställs i en rapport där följande data/information framkommer:

- Karta över muddringsområdet samt undersökta områden
- Tidpunkt för muddringsarbetet
- Förekomsten av eventuella döda fiskar samt deras arter, antal och längder samt tidpunkt
- Sammanställning av utredningen av fångsten av nejonöga, vandringsik och övriga fiskarter
- Resultat av kartering av larver från nejonöga.

6 Förfarande vid undantag

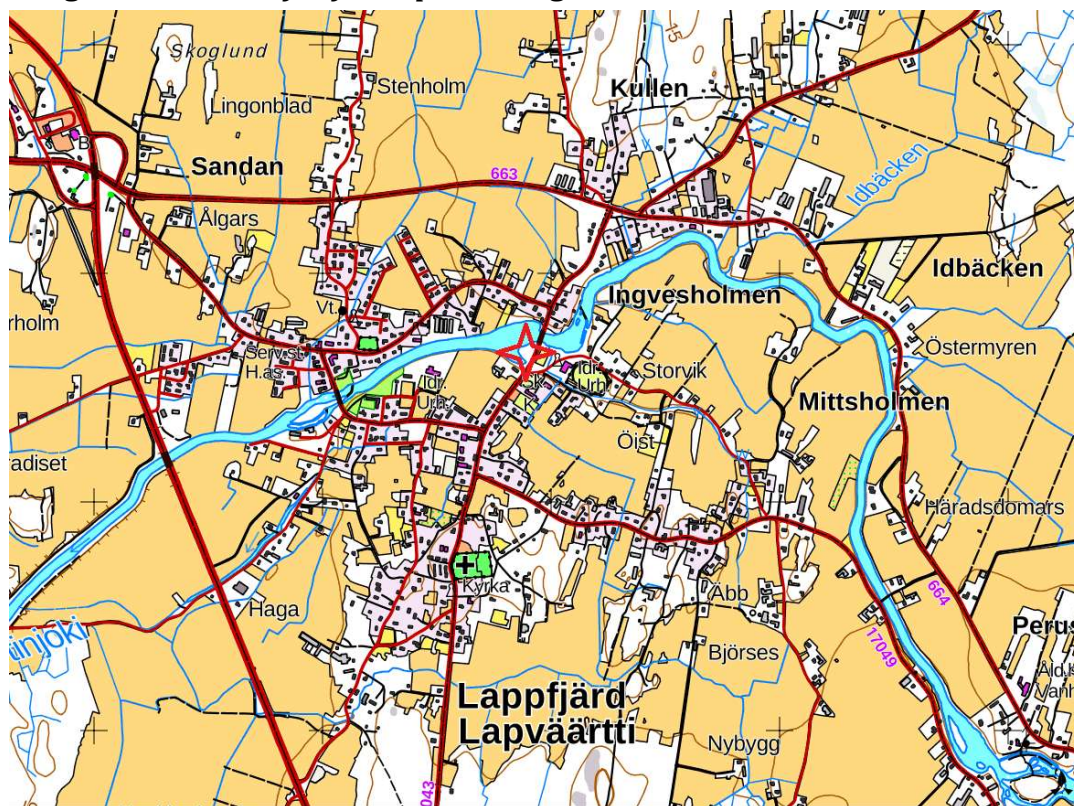
Vid undantagstillstånd som t.ex. maskinskada, bränsle- oljeutsläpp informeras stadens miljöbyrå, räddningsverket och NTM-centralen i Södra Österbotten (+fiskerienhet vid behov)

7 Ändring av kontrollplan

Ändring av kontrollplan kan göras på så sätt som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland godkänt.

8 Bilagor

8.1 Bilaga 1: Områden för fiskutplantering

Utplanteringen av vandringsik och havsöring kan ske i central Lappfjärd.

8.2 Bilaga 2: Karta för grussättning.

Mellan påle 1100-1800 görs grussättningen på hela området (0,5-1,5m djup, 16-60mm grus). Mellan 0-1100 görs med 175m mellanrum 25m grusbädd (0,5-1,5m djup, 16-60mm grus).

